

Projekt

z dnia 24 maja 2017 r.

Zatwierdzony przez

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 2017 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i certy.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Państwowe Gospodarstwa Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Brodnica, Dobrzejewice, Golub-Dobrzyń i Skrwilno;
- 2) położenie rezerwatu na terenie obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001, Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002, Dolina Dolnej Wisły PLB040003 i Nieszawska Dolina Wisły PLH040012.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega cały obszar rezerwatu.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 132

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy
z dnia 2017 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Nieracjonalna gospodarka rybacka.	Prowadzenie gospodarki rybackiej zgodnie z aktualnym operatem rybackim dla obwodu rybackiego na rzece Drwęcy nr 5 oraz dostosowanie działań w zakresie gospodarki rybackiej do priorytetów ochrony gatunków ryb będących celem ochrony w rezerwacie przyrody, poprzez prowadzenie zarybień trocią wędrowną, łososiem atlantyckim, jesiotrem ostronosym, cęcią i pstrągiem potokowym. Niedozwolone jest zarybianie wód rzeki Drwęcy oraz jej dopływów głowacimą, karpem, karasiem srebrzystym, amurem, tołpygą, pstrągiem źródlanym i tęczowym.
2.	Niekontrolowane usuwanie rumoszu prowadzi może do niszczenia siedlisk i miejsc rozrodu minogów i ryb.	Ochrona rumoszu. Należy zapewnić ochronę siedlisk minogów i ryb, poprzez zachowanie istniejącego oraz tworzącego się rumoszu drzewnego, zalegającego w rzece. Powyższe nie dotyczy działań związanych z ochroną przeciwpowodziową oraz uzasadnionych sytuacji zagrożenia życia, bezpieczeństwa, zdrowia lub mienia.
3.	Brak drożności ekologicznej (niesprawne przepławki na jazie młyńskim i jazie komunalnym w Lubiczu) ogranicza możliwości przemieszczania się i migracji ryb.	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udrożnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym).

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Prowadzenie corocznych zarybień przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu zgodnie z obowiązującym operatem rybackim.	<p>Prowadzenie corocznych zarybień gatunkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - losoś atlantycki smolt – corocznie nie mniej niż 25 000 szt., - losoś atlantycki narybek letni – corocznie nie mniej niż 180 000 szt., - troć wędrowna smolt – corocznie nie mniej niż 40 000 osobników, - troć wędrowna wylęg – corocznie nie mniej niż 84 400 osobników, - troć wędrowna narybek letni – corocznie nie mniej niż 400 000 osobników, - jesiotr ostronosy narybek – corocznie nie mniej niż 9 000 osobników, - jesiotr ostronosy wylęg – corocznie nie mniej niż 33 462 osobników, - certa narybek letni – corocznie nie mniej niż 5 000 osobników, - pstrąg potokowy narybek wiosenny – corocznie nie mniej niż 9 000 osobników. <p>W przypadku braku w danym roku materiału zarybieniowego danego gatunku, może on zostać zastąpiony przez materiał zarybieniowy innego gatunku spośród powyżej wymienionych po uzyskaniu przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu pozytywnej opinii jednostki naukowej opiniującej operaty rybackie, zgody zarządcy rzeki Drwęcy Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz pozytywnej opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.</p> <p>Niedozwolone jest zarybianie wód rzeki Drwęcy oraz jej dopływów głowacimą, karpem, karasiem srebrzystym, amurem, tołpygą, pstrągiem źródlanym i tęczowym.</p>	Rzeka Drwęca na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w użytkowanych obwodach rybackich.
2.	Odlów coroczny tarlaków troci wędrownej i lososia atlantyckiego przez uprawnionego do	Odlów coroczny tarlaków troci wędrownej w ilości do 1 000 kg rocznie i lososia atlantyckiego w ilości do 200 kg rocznie.	Na jazie młyńskim w Lubiczu.

	rybactwa tj. aktualnie przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, w celu pobrania ikry, podchowu ryb i zarybienia rzeki Drwęcy.		
3.	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udroźnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym).	Działania w zakresie udrażniania rzeki zostaną wykonane przez właściciela obiektu piętrzącego w porozumieniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.	Jaz młyński i jaz komunalny w Lubiczu.

Wskazanie miejsc udostępnianych dla celów amatorskiego połowu ryb oraz określenie sposobu ich udostępniania

Lp.	Cel udostępnienia	Obszar udostępnienia	Sposób udostępnienia
1.	Indywidualny amatorski połów ryb.	Rzeka Drwęca na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w użytkowanym obwodzie rybackim oraz poza obrębami ochronnymi ryb.	<p>1. Indywidualny amatorski połów ryb za pomocą wędek, dokonywany z brzegu rzeki Drwęcy przez osoby posiadające aktualne zezwolenie na połów amatorski ryb, wydane przez uprawnionego do rybactwa tj. aktualnie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu.</p> <p>2. Prowadzony indywidualny amatorski połów ryb musi być zgodny z aktualnie obowiązującym operatem rybackim, Regulaminem Amatorskiego Połowu Ryb oraz zasadami wędkowania na wodach aktualnego uprawnionego do rybactwa tj. Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, przy czym:</p> <p>1) ilość osób uprawiających indywidualny amatorski połów ryb na terenie rezerwatu nie może być większa niż 500 osób na dobę na rzece Drwęcy w granicach obwodu rybackiego nr 5,</p> <p>2) każdy wędkarz w ciągu doby nie może odłowić więcej niż 2 osobniki troci wędrowej i łososia atlantyckiego łącznie, 5 osobników certy oraz 3 osobniki pstrąga potokowego i lipienia łącznie,</p> <p>3) w stosunku do ww. gatunków ryb obowiązują następujące wymiary ochronne: do 35 cm długości dla łososia atlantyckiego i troci wędrowej, do 30 cm długości dla certy i pstrąga potokowego,</p> <p>4) w stosunku do ww. gatunków ryb obowiązują okresy ochronne: od 1 października do 31 grudnia dla troci wędrowej i łososia atlantyckiego, od 1 stycznia do 30 czerwca dla certy, od 1 września do 31 grudnia dla pstrąga potokowego,</p> <p>5) niedozwolony jest połów jesionra ostronosego,</p> <p>6) w przypadku złowienia ryb niespełniających ww. wymagań, w tym w szczególności objętych wymiarem</p>

			ochronnym lub w ilości ponad wyznaczony limit, wędkarz zobowiązany jest do ich wypuszczenia.
--	--	--	--

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” jest dokumentem określającym sposoby ochrony środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrony środowiska pstrąga, łososia, troci i certy. Rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” został ustanowiony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 71, poz. 302). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 października 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r. poz. 3571). Plan ochrony dla rezerwatu przyrody zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy. Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” został zaopiniowany przez zarządców terenu rezerwatu: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku pismem z dnia ..., znak ..., Nadleśnictwo Brodnica pismem z dnia ..., znak ..., Nadleśnictwo Dobrzejewice pismem z dnia ..., znak ..., Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń pismem z dnia ..., znak ..., Nadleśnictwo Skrwilno pismem z dnia ..., znak ..., został zaopiniowany przez Rady Gmin Bartniczka ..., Bobrowo ..., Brzozie ..., Brodnica ..., Osiek ..., Zbiczno ..., Ciechocin ..., Golub-Dobrzyń ..., Radomin ..., Lubicz ..., Toruń ..., Wąpielsk ... i przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr ..., z dnia ... Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: ... , z dnia ...

Obwieszczeniem z dnia ..., znak ..., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz.

794).

Na obszarze całego rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” wyznaczono obszar ochrony czynnej, na którym zaplanowane zostało prowadzenie zarybień jesiotrem ostronosym, trocią wędrowną, łososiem atlantyckim, certą, pstrągiem potokowym, które ma na celu przywrócenie i zwiększenie ich populacji na terenie rzeki Drwęcy i jest zgodne z celem ochrony rezerwatu, którym jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i certy. Ponadto jako zadanie ochronne zaplanowano również odłów tarlaków troci wędrownej i łososia atlantyckiego, prowadzony przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, w celu pobrania ikry, podchowu ryb i zarybienia rzeki Drwęcy. Stwierdzono zagrożenie jakim jest brak drożności ekologicznej (niesprawne przepławki na na jazie młyńskim i jazie komunalnym w Lubiczu), która ogranicza możliwość przemieszczania się i migracji ryb. Jako działanie ochronne zaplanowano opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udrożnienie rzeki w zakresie migracji, w szczególności na istniejących przegrodach na Drwęcy, w tym na piętrzeniach w Lubiczu (jazie młyńskim i jazie komunalnym). Działania zostaną wykonane przez właściciela obiektu piętrzącego w porozumieniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Ponadto odrębnymi zarządzeniami Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyznaczył, na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 15 ustawy o ochronie przyrody, szlaki turystyczne kajakowe:

- zarządzenie nr 11/2011 z dnia 15 czerwca 2011 r., zmienione zarządzeniami nr 4/2015 z dnia 11 maja 2015 r., nr 27/2016 z dnia 3 sierpnia 2016 r.,
- zarządzenie nr 18/2011 z dnia 20 października 2011 r., zmienione zarządzeniem nr 26/2014 z dnia 6 października 2014 r.

Rezerwat przyrody „Rzeka Drwęca” został udostępniony dla celu indywidualnego amatorskiego połowu ryb za pomocą wędek, dokonywanego z brzegu rzeki Drwęcy, przez osoby posiadające aktualne zezwolenie na połów amatorski ryb, wydane przez uprawnionego do rybactwa

tj. aktualnie Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu, przy zachowaniu warunków określonych w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia, mając na względzie zachowanie celu ochrony rezerwatu. Niniejsze zarządzenie nie stanowi zezwolenia na połów, w tym chwytanie i zabijanie gatunków minogów oraz ryb objętych ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). Projekt niniejszego zarządzenia został przygotowany m.in. na podstawie danych i opinii przekazanych przez Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Toruniu pismem z dnia 7.04.2017 r., znak GRW-14/921/2017 oraz z dnia 16.05.2017 r., znak GRW-14/1209/2017.

Nie wprowadzono dodatkowych ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Bartniczka, Bobrowo, Brzozie, Brodnica, Osiek, Zbiczno, Ciechocin, Golub-Dobrzyń, Radomin, Lubicz, Toruń, Wąpielsk, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Brak ustaleń wynika z braku zagrożeń, którym można by przeciwdziałać poprzez ww. ustalenia.

Zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody niniejszy plan ochrony dla rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001, Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002, Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 i Dolina Dolnej Wisły PLB040003, ponieważ dla tych obszarów Natura 2000 ustanowiono plany zadań ochronnych zarządzeniami:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1180, z późn. zm.),
- Nr 0210/30/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 4205),
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nieszawska Dolina Wisły PLH040012 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 813, z późn. zm.),
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1184),

obejmujące obszar rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęca” .